

11. Мршаво, изнурено, жућкасто лице његово било је све покривено крупним борама.
Заокружите слово испред форме приповедања заступљене у датој реченици.
а) унутрашњи монолог б) доживљени говор в) дескрипција
г) нарација д) солилоквијум
12. Вук Караџић је заслужан што је у основу српског стандардног језика ушао један од наведених дијалеката:
а) посавски, б) призренско-тимочки, в) источнохерцеговачки,
г) славонски, д) зетско-јужносанџачки, њ) косовско-ресавски.
13. Заокружите слова испред речи у којима је извршена промена О у Е.
а) причалице б) писарем в) лугалице г) адвокатом
д) судије њ) таксистом е) певачем
14. Заокружите слова испред граматичког броја и рода подвученог придева.
Данас се често пише о **Борхесовом** стваралаштву.
а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
15. Појава да једна реч има антониме различитих значења, као у примеру **СТАР - МЛАД, СТАР - НОВ**, заснована је на:
а) синонимији, б) хомонимији, в) неологизмима, г) полисемији.
16. Заокружите слово испред типа творбе којим је настала именица **ПРЕДСОБЉЕ**.
а) извођење б) творба претварањем
в) комбинована творба г) слагање
17. Шабашкин, са качкетом на глави, био се подбочио и **охоло** гледао **око** себе.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
а) прилог и предлог, б) прилог и именица,
в) придев и предлог, г) придев и везник.
18. Очекивало би се да у **наше време** захваљујући свим достигнућима науке, љубав буде једноставна као испијање чаше **воде**.
Подвучени падежни облици у реченици су:
а) акузатив и номинатив, б) акузатив и генитив,
в) номинатив и номинатив, г) номинатив и генитив.
19. Бејаше им преостало тако мало чељади да **не стизаху** ни часком предахнути.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
а) презент, б) аорист, в) потенцијал, г) перфекат, д) имперфекат.
20. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
Чим наиђе газдарица с тањиром кајсија, он прекиде обед и с главом накренутом у страну, споро жваћући мршавим вилицама, узврати мој упорни поглед.
а) 2 б) 3 в) 4 г) 5 д) 6
21. У предсобљу није било **живе душе** - сва чељад беше истрчала у двориште да види Кирила Петровича.
Подвучени део реченице у служби је:
а) неправог објекта, б) правог објекта, в) логичког субјекта, г) именског предикатива.

22. Заромињала је ситна киша и навукла се густа сива магла.

Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:

а) раставни, б) саставни, в) искључни, г) супротни, д) закључни.

23. Испоставило се **да је то главна варошка алапача**, која је, очигледно, донела неку ретку посласицу.

Подвучена зависна реченица је:

а) изрична, б) условна, в) начинска (поредбена),
г) намерна, д) односна, њ) допусна.

24. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.

Увек је живела у _____ а) илузијама / б) илузијама

Мирко је редовни _____ Феста. в) посетилац / г) посетиоц

25. Подвучите речи у којима су направљене правописне грешке.

Организација за европску економску сарадњу (О.Е.Е.С.) основана је с' циљем да помогне остварењу Маршаловог плана о реконструкцији Европе након Другог светског рата, док је касније њено чланство било проширено на не европске земље, а 1961. године реформисана је у Организацију за економску сарадњу и развој (ОЕЦД).

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

26. За вечером, генерал Мишић је све време, као да се преслишава, без жеље да чује Вукашиново мишљење, препричавао ратне прилике и одлуке, од Картагине до француско-пруског рата 1871.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

27. Али ти Апфелмајери које је Лотика извела на пут, школовала или удомила, нису помагали ни прихватили нове сиромашне рођаке који су се рађали и дорастали у Галицији.

28. Али слутим, а слутити још једино знам. _____ што ме чудно по животу воде и гоне:

Ја сад слутим за те очи да су баш оне _____ у сну дођу да ме виде шта ли радим сам...

Препознајте на основу цитата књижевни лик о којем се говори.

29. Лаерт: Ал' ево оца мог где долази.

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

30. Ви сте вероватно приметили и при мојој првој посети, када сам оно са ујаком дошао к вама, да нисам много хајао за процес.

31. Ја сам дервиш, шејх текије, и један сејмен не може да ме дочекује тако, с руком на пушци.

32. **Тераса** је непрекидно жагорила, радознало коментаришући сваког новопридошлог узваника.
Значење подвучене речи остварује се кроз:
а) метонимију, б) метафору, в) алегорију, г) симбол.
33. У звезданој зимској ноћи видим **и санке, и покривач од медвећег крзна, и црна лећа умотаног кочшаша, и коње у галопу** док сјајне очи гладних вукова прате незване госте.
Подвучена стилска фигура зове се:
а) анафора, б) епифора, в) палилогија,
г) симплоха, д) полисиндетон, ђ) асиндетон.
34. Кад се за некога каже да прави **ПОТЕМКИНОВА СЕЛА**, то значи да он:
а) гради успешно, поуздано и солидно, придржавајући се договореног рока;
б) гради раскошне и скупе грађевине за богате;
в) бесплатно подиже читаву насеља за сиромашне;
г) смишљено обмањује, скривајући поражавајућу истину лажним блеском.
35. Раичковићева *Камена успаванка* у потпуности је састављена од:
а) дескриптивних песама, б) родољубивих песама, в) балада,
г) љубавних песама, д) социјалних песама, ђ) сонета,
е) дитирамба, ж) поема.
36. Заокружите слово испред назива форме приповедања у првом лицу исказане кроз граматички и логички уређен ток мисли и осећања књижевног јунака, стилизован тако да изгледа као говор са самим собом.
а) доживљени говор б) унутрашњи монолог
в) солилоквијум г) ретардација
37. У којем су веку постављене и утврђене основе данашњег српског књижевног језика?
а) VIII б) IX в) XII г) XV д) XVII ђ) XVIII е) XIX ж) XX
38. У речима **ПОЗЛАЋЕН** и **МЕСЕЧИНА** извршена је по једна гласовна промена.
Заокружите слова испред назива тих двеју гласовних промена.
а) једначење сугласника по звучности
б) јотовање
в) непостојано **а**
г) једначење сугласника по месту изговора
д) губљење сугласника
ђ) палатализација
39. Заокружите слова испред граматичког броја и рода подвученог придева.
Гетеове лирске песме су у сенци *Фауста*.
а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
40. Реч **КИРИЦИЈА**, којом се означавао онај који се бави превозом туђе робе, обично својим колима, коњима, лађом, у савременом српском језику је:
а) интернационализам, б) архаизам, в) неологизам,
г) дијалектизам, д) историзам.
42. Заокружите слово испред типа творбе којим је настала именица **ПОДУНАВЉЕ**.
а) извођење б) творба претварањем
в) комбинована творба г) слагање

42. Реч младог Дубровског, његов звучни глас и **наочитост** деловали су **онако** како је очекивао.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
а) именица и придев, б) придев и прилог,
в) именица и прилог, г) придев и придев.
43. Полина није говорила о **мужу** и чим би њена тетка почела разговор о Павлу, она би окретала причу на **други предмет**.
Подвучени падежни облици у реченици су:
а) локатив и акузатив, б) локатив и номинатив,
в) датив и акузатив, г) датив и номинатив.
44. **Нека не зову** ни нас ни њих буду ли тако страсно заговарали преврат и нереде.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
а) аорист, б) императив, в) футур други,
г) перфекат, д) потенцијал.
45. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
Дошао је себи толико да је, ухвативши се за главу, могао да схвати да му је шешир остао у кабинету.
а) 6 б) 5 в) 4 г) 3 д) 2
46. Врата су била закључана и не напавши **кључа**, Владимир се врати у салон.
Подвучени део реченице у служби је:
а) логичког субјекта, б) правог објекта,
в) неправог објекта, г) одредбе узрока.
47. Лорд Ворбертон је био добар и нежан према сестри, али мало јој је шта поверавао.
Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:
а) раставни, б) саставни, в) искључни, г) закључни, д) супротни.
48. Живео сам у Паризу и крајем октобра кренуо у Авр **да дочекам сестру и њеног мужа**.
Подвучена зависна реченица је:
а) условна, б) односна, в) узрочна,
г) изрична, д) допусна, њ) намерна.
49. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.
Током 24 часа непрестано је падала киша. а) последња /
б) последњих
О којој дневног реда је реч? в) тачци / г) тачки
50. Подвучите речи у којима су направљене граматичке или правописне грешке.
Проверени извори, који нежеле да се њихово име помиње, наводе да Европска Унија тражи од свих земаља на западном Балкану да не одлажу реформе, јел' ће једино тако показати спремност за интеграцију у европске структуре и бити подстрек државама које се за то тек припремају.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

51. Мефистофелес: Дабоме, кад шест дана Бог мучи се кô ђаво, / па себи сâм
на крају каже:
браво! - / тад мора нешто пристојно изаћи.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

52. Из једне авлије у којој је била и Паша са другарицама бачен је струк калопера пред Торкана.
-

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

53. Заборавио сам јутрос песму једну ја, као да је песма била
срећа моја сва.
песму једну у сну што сам сву ноћ слушао: Заборавио сам јутрос
песму једну ја.
да је чујем узалуд сам данас кушао,
-

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

54. Том надом **волео је он** њега, другог и последњег, више од Торђа [...] Вукашин је личио на њега и по снази и по нарави.
-

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

55. Прича о трагедији виртуоза на виолини који је [...] кад се најмање могао томе надати, изнаказио руку, и тиме се упропастио и онеспособио за даљу каријеру.
-

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

56. Одмах је одлучио да у недељу оде тамо, то је свакако потребно, процес је покренут, и он се мора супротставити, јер прво ислеђење треба да буде и последње.
-

57. Понекад су смрзнуте равнице прекривене **покорицом плавичастог иња** које одбија трепераву светлост разузданог месеца.

Значење подвучених речи остварује се кроз:

- а) симбол, б) алегорију, в) метафору, г) метонимију.

58. Кад се жени Радановић Лазо,
он испроси **лепоту** девојку.

Подвучена стилска фигура зове се:

- а) симплоха, б) асиндетон, в) контраст,
г) апострофа, д) (стални) епитет.

59. Кад неко примењује **ДРАКОНСКЕ МЕРЕ**, то значи да поступа:

- а) мудро и праведно с наглашеном одмереношћу;
б) обзирно, с изразитим разумевањем и благошћу;
в) претерано оштро, строго, неумољиво, свирепо;
г) пристрасно, не марећи за прописе и правду.

60. Заокружите слова испред двеју књижевних врста које **не припадају** епици.

- а) новела б) спев в) епска песма г) поема
д) приповетка њ) роман е) фарса ж) бајка

61. Научна и критичка дела која расправљају о књизи, писцу, предмету, појави или епохи, које појединац проучава, означавају се термином:
- а) примарна литература,
 - б) секундарна литература,
 - в) фуснота,
 - г) дигресија.
62. Заокружите слово испред тачне тврдње.
- а) Своју нову азбуку Вук је први пут применио у *Писменици сербскога језика* штампаној 1818.
 - б) Књижевни договор у Бечу потписали су Вук Караџић и Јернеј Копитар.
 - в) Реформа Саве Мркаља олакшала је Вуку Караџићу коначну реформу ћирилице.
 - г) Митрополит Стратимировић био је један од највећих савезника Вука Караџића.
63. Заокружите слова испред назива двеју гласовних промена које су извршене у речи **САЗВЕЖЂЕ**.
- а) једначење сугласника по звучности
 - б) палатализација
 - в) сибиларизација
 - г) превој вокала
 - д) јотовање
 - ђ) једначење сугласника по месту изговора
64. Заокружите слова испред граматичког броја и рода именице **ДУГМАД**.
- а) једнина
 - б) множина;
 - в) мушки
 - г) женски
 - д) средњи
65. Антоним придева **ЛЕП** је реч:
- а) ружан,
 - б) леп (смеса од креча),
 - в) очаравајући,
 - г) диван.
66. Морфеме подвучене у номинативу једнине придева **ХРАСТОВ** и номинативу множине именице **ХРАСТОВИ** по врсти су:
- а) наставак за облик и инфикс,
 - б) суфикс и инфикс,
 - в) наставак за облик и суфикс,
 - г) суфикс и суфикс.
67. Она предлаже да се сутра састанемо **ту**, па да пођемо у **разгледање** града. Подвучене речи у реченици по врсти су:
- а) прилог и глагол,
 - б) речца и глагол,
 - в) заменица и глагол,
 - г) прилог и именица.
68. Ушуњала сам се у кухињу и тешким старинским **кључем** забравила **врата**. Подвучени падежни облици у реченици су:
- а) инструментал и акузатив,
 - б) инструментал и номинатив,
 - в) инструментал и генитив,
 - г) локатив и номинатив.
69. Мада уздржано и с извесним оклевањем, цењени критичар Михајлов признаје да **се** Вероникин дебитантски филм много **гледа**, и то захваљујући добром гласу који га прати. Подвучени глаголски облик у реченици је:
- а) инфинитив,
 - б) императив,
 - в) имперфекат,
 - г) перфекат,
 - д) презент.

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

79. Јер зна се да сада само она, само из њине куће, једино још ефенди-Митина кћи што може бити тако лепа, а ниједна друга.
-

Препознајте књижевни лик о којем се говори цитату.

80. Од свег живота, размишљајући, остадоше му светле у памети и сад, само оне сјајне, чисте звезде, и [...] безгранична завејана Русија, куда мишљаше да се одсели.
-

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

81. Видим, одуљило се ово моје тамновање на правди Бога. Док сам оно деверао с јадним Тамилом и бринуо због њега, некако сам мање мислио на себе и своју невољу.
-

82. Двадесетак сељака се сложи, али не сувише гласно, па се гуњеви зањихаше ка шињелима, **шињели** устукнуше неколико корака ка гомили коња у нереду, онда кренуше, па стадоше.

Значење подвучене речи остварује се кроз:

- а) метафору, б) метонимију, в) алегорију, г) симбол.

83. Изнад њеног кревета, по зидовима, висе **венчићи сувог смиља, жутог као восак**.

Подвучена стилска фигура зове се:

- а) хипербола, б) поређење, в) персонификација,
г) апострофа, д) симплоха.

84. Израз **ДАНАЈСКИ ДАР** означава:

- а) одавање почести највећем јунаку, тако што му се признају одважност, надмоћ и херојство;
б) подмукао поклон из непријатељске руке, којег се треба чувати јер доноси несрећу;
в) веома вредан и скупocen поклон припремљен несебично и с великом љубављу;
г) поклон који никако не одговара ономе коме је намењен, али је купљен у Грчкој.

85. Заокружите слово испред одређења које се односи на Бекетово дело *Чекајући Годоа*.

- а) роман б) трагедија в) драма у ужем смислу
г) епистола д) поема ђ) антидрама

86. Гласовно подудараче речи/слогова на крајевима стихова, у теорији књижевности се зове:

- а) ритам, б) цезура, в) опкорачење,
г) строфа, д) рима, ђ) александринац.

87. Заокружите слово испред тачне тврдње.

- а) Ћирило и Методије су превели црквене књиге са хебрејског на српско словенски.
б) Ћирило и Методије су превели црквене књиге са грчког на српскословенски.
в) Први словенски просветитељи били су, у IX веку, Грци Ћирило и Методије.
г) Први словенски просветитељи били су, у XI веку, Македонци Ћирило и Методије.

88. Глагол **ПОТЧИНИТИ** и придев **АНКИН** примери су одступања од по једне гласовне промене. Заокружите слова испред назива тих двеју гласовних промена.
- а) промена **о** у **е**
 - б) једначење сугласника по звучности
 - в) превој вокала
 - г) сажимање вокала
 - д) једначење сугласника по месту изговора
 - ђ) јотовање
 - е) губљење сугласника
 - ж) палатализација
89. Заокружите слова испред граматичког броја и рода именице **МОМЧАД**.
- а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
90. Реч **ДРЕН**, у значењу ониско дрво или грм са црвеним плодом киселотрпког укуса; и реч **ДРЕН**, у значењу подземна одводна цев за исушивање влажног, мочварног земљишта, илуструју:
- а) синонимију, б) антонимију, в) хомонимију, г) полисемију.
91. Реч **ПАПИРНАТ** по саставу је: а) проста, б) изведена, в) сложена.
92. Досетила сам се **ко** је његова **преузвишеност** - нисам га морала питати.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
- а) заменица и именица, б) заменица и придев,
 - в) речца и именица, г) речца и придев.
93. Поточић је бешумно вијугао око **дрвећа** које је упола разголитиља јесен.
Подвучени падежни облици у реченици су:
- а) генитив и акузатив, б) локатив и акузатив,
 - в) генитив и номинатив, г) локатив и номинатив.
94. Веровао је да ће, ако **буде откривен**, вешто измислити неку уверљиву причу, којом ће лако опчинити и убедити лаковерну девојку.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
- а) презент, б) потенцијал, в) имперфекат, г) футур други, д) перфекат.
95. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
После тога, неколико дана узастопце, Маша га је прилично често сусретала не показујући да га нарочито примећује, али неочекивано она поче о њему сасвим друкчије мислити.
- а) 2 б) 3 в) 4 г) 5 д) 6
96. Овај учитељ свиде се Кирилу Петровичу **због своје пријатне спољашњости и непосредна понашања**.
- Подвучени део реченице у служби је:
- а) правог објекта, б) неправог објекта,
 - в) одредбе узрока, г) одредбе начина.

97. Он би долазио с јахања, знојан и зарумењен, а Сара би унела сахан с маслинама или би га служила хладном водом и алвом.

Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:

- а) раставни, б) саставни, в) закључни,
г) искључни, д) супротни.

98. Сећања и речи држим се **као што се човек држи за ограду на високом месту.**

Подвучена зависна реченица је:

- а) условна, б) узрочна, в) последична,
г) начинска (поредбена), д) месна, њ) намерна.

99. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.

Њихово знање је процењено на свега 17 а) процента /

б) процената

Остала је да учи.

в) кући / г) код куће

100. Подвуците речи у којима су направљене граматичке или правописне грешке.

На протестном скупу аустриских уметника који сеprotиве спровођењу недавно донешених прописа о странцима и азилантима, одржаном на Омладинском Тргу у Бечу, учествовало је више од двадесет пет хиљада људи.